

Prästhushamn

Lite historia om hamnen och husen vi bor i

Nedtecknat av Bodil Svensson i juli 2016. Bilder sammanställda av Micael Bergman.

Prästhushamn - omkring 1950

Fiskeläget har gamla anor. Namnet Prästhus nämns redan på 1500-talet. I skyddade hamnar uppfördes sjöbodar och kokhus.

De äldsta husen, är troligen från tidigt 1800-tal. Det nyaste huset blev klart 2014.

De flesta sjöbodarna är nybyggda eller rejält renoverade från 60-talet och därefter. Ägarförhållandena till dessa har visat sig alltför komplicerade för att närmare beskriva. Lundgrens och Svanbergs sjöbodar är de mest genuina. I Lundgrens sjöbod finns en stock som det står 1822 på.

Intresset för sommarstugor växte fram succesivt jämsides med urbaniseringen. Många av kokhusen hade börjat förfalla och på en del tomter fanns inget kvar. Allt eftersom revs eller repareades stugorna.

När sommargästerna började komma köpte eller arrenderade man mark av Bo Liif som ägde 67 % av hamnen. Under åren har det varit många turer och förhandlingar med denne man och med de bönder som var delägare i samfälligheten. Resultatet blev så småningom, närmare bestämt 1967, att en ekonomisk förening bildades och hamnen, inklusive Hamnsand och en hel del ytterligare mark inköptes. Föreningens förste ordförande var Harald Lundgren, Bengts och

Görans far. Köpesumman var 58 000. Medlemmarna gick in med var sin andel. Detta var både framsynt och, har det visat sig, en god affär.

I stort sett alla om- och nybyggnationer har varit varsamma i utformningen just för att områdets karaktär av fiskeläge ska bevaras, precis som det står i föreningens stadgar. Även gistvallen har underhållits.

Ove Karlssons stuga

Torsten och Anna Sjödin kom hit i början på 40-talet och byggde det hus som Ove köpte i början på 80-talet. "Totta" var en av de aktiva yrkesfiskarna i hamnen. Ove var under många år föreningens ordförande.

Åsa Löfdahls stuga

Stugan uppfördes av Ove Sundin förmodligen på 30-talet. Sålades till Petrus Wiklander i slutet av decenniet och till nuvarande familj i slutet på 60-talet. Hans och Rosie bor i stugan och har även låtit uppföra hamnens senaste sjöbod, klar 2015.

Lars och Annika Sahlins stuga

Familjen Sahlin kom hit ungefär samtidigt som Sjödins och de byggde likadana stugor. Lars och Annika har sedermera byggt nytt där den gamla stugan stod.

Eva Anderssons stuga

Evas stuga flyttades 1964 från Hultom. Evas mammas faster, Ida Kjellman hade haft bageri i huset.

Eva Anderssons stuga

Anna-Britt Anderssons stuga

Ida Kjellman och systemen Hanna hade också en ytterst liten stuga intill. Den revs 1996 och ersattes av den nuvarande stugan där Evas kusin Gunilla bodde tillsammans med föreningens mångåriga revisor Jan-Erik Nilsson fram till 2012. Lars-Olof och Anna-Britt köpte därefter stugan, Lars-Olof var för övrigt släkt med familjen Wiklander.

Familjen Bergmans stugor

Kalle och Svea Rönnblad var seglare och upptäckte Prästhushamn, arrenderade mark och byggde sin stuga som de flyttade in i 1941. Anita Bergman, som fyllde 75 i år, är den som bott här längst av oss alla. Sedermera köpte man halva långhuset och en sjöbod av Kalle Berg, en fiskare som flera av oss kommer ihåg. Den ursprungliga lilla vita stugan är ersatt.

Anita Bergman

Kalle Rönnblad

Erik och Camilla Rydjas stuga

Andra halvan av långhuset ägdes av Gösta Alnäs. 1959 hyrdes huset av familjen Lundgren. Denna del köptes så småningom av John och Stina Näsholm vars efterkommande sålde till familjen Rydja.

Iris Nilssons stuga

Vår äldsta medlem. Åke och Iris köpte stugan av Kalle Nordin eller Kalle Bölja, som han också kallades, som hade byggt både stugan och sjöboden. 1957 flyttade familjen in. Åke var under många år föreningens ordförande. Såväl stugan som sjöboden är om- och tillbyggd.

Ante och Marias stuga

Nyaste bygget. Klart 2014.
Förra ägarna familjen Gerdin kom hit sent 30-tal eller tidigt 40-tal. Deras stuga revs 2013.

Nedan, Bodils stuga

Anita Björks stuga

Köptes av Anders och Elvy Björk tidigt 50-tal. Dessförinnan hyrdes stugan av den färgstarke konstnären Thor Eliasson. Vi som varit med länge minns när han vräktes och flyttade in i ena halvan av Lundgrens stuga.

Anders Björk var en av fiskarna i hamnen och för övrigt kusin till Kerstin Glender.

Bodil Svenssons stuga

Har funnits i släkten sedan senare delen av 1800-talet, reglerade en skuld. Familjen har ägt den sedan 1954. Gammalt timmerhus under brädfodringen, en veranda har byggts till. Sjöboden byggde Ove Sundin 1965.

Familjen Glenders stugor

På gamla kort ser man två små grå stugor. Kerstin och Sigvard Glender förvärvade på 60-talet den ena stugan av familjen Nordin som bodde i Utanö. Brandkåren kom hit och hade brandövning och därefter byggdes det hus som nu står där. Vid försäljningen behöll familjen Nordin sjöboden. Den revs sedemera och den nya sjöboden ägs nu av Maud och Tomas Westlin. Nästa hus byggdes av makarna Sehlstedt, Kerstins föräldrar. De två husen samt en sjöbod ägs nu av Glenders tre döttrar.

Parhuset Sundin och Neuman

Dubbelhuset bebos av av Elisabeth Sundin och Håkan Johansson och andra halvan av Anki Neuman och Sören Wiksell. Det gamla huset, som var från 1812, och vars ena halva fick heta Buckingham Palace ägdes av Arne och Elsa Sundin som bodde i Utanö. Ankis föräldrar Jens och Ulla Neuman kom hit i början av 50-talet då Ankis mormor hyrde halva Lundgrens hus. Ankis familj fick därefter först hyra och sedan köpa ena halvan av Arne och Elsa Sundin. Den andra halvan behölls av familjen. Huset revs och

ett nytt återuppbyggdes i början av 80-talet. Elisabeth är dotter till Arne och Elsa och bor nu med Håkan i den andra halvan.

Ankis sjöbod när det begav sig

Bengt och Göran Lundgrens stuga

Var tidigare en parstuga som ägdes av familjen Mattsson och Erik Johansson som bodde i Utanö respektive Prästhus. Bertil Mattsson var fiskare i hamnen. Thor Elisson har bott i huset liksom Ankis mormor. Ena halvan köptes av familjen Lundgren 1960 och 1961 fick man möjlighet att köpa den andra halvan. Stommen i huset finns kvar och hör till de äldsta i hamnnen.

Benka vilar på Sahlins brygga

Margit och Åke Björks stuga

Också ett gammalt hus. Margits föräldrar Rune och Valborg Sjödin kom hit på 40-talet, hyrde först stugan av Liif och fick därefter köpa den. Sjöboden byggdes på 70-talet. Rune var för övrigt bror till Totta Sjödin.

Svanbergs hus

Ivan Svanberg, Susannes far, var tidigare delägare i samfälligheten. Villkorade försäljningen av sin andel mot en tomt som nu ägs av Susanne Svanberg. På tomten fanns ett litet hus. Hyresgäster har varit bl.a. familjen Molander vars barnbarn Erik och Anders Lantz nu delar sjöbod med Bengt Lundgren. Huset hyrdes också under några somrar Erik Sandström, "Gamla stans trubadur", bror till Bengt och Görans mor.

I borte ändan av gistvallen låg ett 15-kantigt hus som beboddes av Pelle Frödin med fru. Pelle var fiskare, hans fru konstnärligt begåvad. När huset brändes ner försvann även de fina målningar hon prytt insidan med.

Pelle F:s hus

På gamla bilder (tidigt 1900-tal) finns ett litet hus som låg på nuvarande vägen ovanför dubbelsjöboden. Ägdes av Höglunds, Utanö. Bröderna Höglund byggde tillsammans med Björn Molander dubbelsjöboden som nämnts tidigare.

Slutligen en som blev utan hus i Prästhus.....

